

En länsstrategi för ett jämställt Södermanland 2018-2020

Regeringens uppdrag till länsstyrelsen, 2016:

- ta fram en länsstrategi för jämställdhetsintegrering för perioden 2018-2020
- ta fram en strategi för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Strategins utgångspunkter

Utgå från länsstyrelsens uppdrag att:

1. integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns, samt flickors och pojkars villkor
2. Genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som indelningsgrund.

**Länsstyrelsen arbetar även med Agenda 2030 och delmål 5
Jämställdhet: Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors
egenmakt.**

Strategins utgångspunkter

Strategin ska även bidra till att:

- de nationella jämställdhetspolitiska målen får genomslag i länet
- ringa in och fokusera på jämställdhetsutmaningar som behöver lösas
- samverka mellan strategiska aktörer i länet

Strategin har tagits fram av Länsstyrelsen i samverkan med Regionförbundet Sörmland, länets Jämställdhetskommitté och en grupp för länssamverkan mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Jämställdhetspolitiska mål

REGERINGENS ÖVERGRIPANDE JÄMSTÄLLDHETSMÅL:

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma
samhället och sina egna liv.

DELMÅL 1: En jämn
fördelning av makt
och inflytande.

DELMÅL 3: Jämställd
utbildning.

DELMÅL 5: Jämställd
hälsa.

DELMÅL 2:
Ekonomisk
jämställdhet.

DELMÅL 4: Jämn
fördelning av det
obetalda hem- och
omsorgsarbetet.

DELMÅL 6: Mäns våld
mot kvinnor ska
upphöra.

Delmål 1:

Jämn fördelning av makt och inflytande

Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren i beslutsfattandet.

- Representation av kvinnor och män i politiska församlingar, styrelser, ledningsgrupper.
- Representation i media och sociala medier
- Beslutsfattande i arbetslivet, samråd, etc.
- Informella beslutsvägar.

Delmål 1: *Jämn fördelning av makt och inflytande*

Läget i länet?

- 4 kommuner och landstinget har undertecknat den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, CEMR.
- Var kvinnor respektive män är chefer varierar, i offentlig sektor är det 65 % kvinnor och 35% män. I näringslivet är det 27 % kvinnor och 73 % män.
- Efter valet 2014 var det endast en kommun i länet som inte hade en jämn könsfördelning i kommunfullmäktige. Vingåker.
- 46 % kvinnor i kommunstyrelserna och 44 % i kommunfullmäktige.

Delmål 2: *Ekonomisk jämställdhet*

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

- Löneskillnader mellan män och kvinnor.
- Kvinnor arbetar deltid i högre utsträckning, har lägre pension.
- Könnssegregerad arbetsmarknad och ojämställda arbetsvillkor.

Delmål 3: *Jämställd utbildning*

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning, studieval och personlig utveckling.

- Könsbundna val till gymnasiet och högskola/universitet.
- Betygsskillnader och flickor läser vidare i högre utsträckning. "Antipluggkultur".
- Psykisk ohälsa och stress bland flickor.
- Skolan en viktig roll att motverka traditionella könsroller och främja jämställdhet.

Delmål 4:

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.

- Uttaget av föräldrapenning och VAB.
- Vem som gör vad hemma, städa, laga mat, inköp, underhållsarbete.
- Omsorg av äldre/anhöriga.

Delmål 5: *Jämställd hälsa*

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

- Kvinnor/flickor upplever över lag sin hälsa som sämre än vad män/pojkar gör.
- Kvinnor sjukskrivna i högre grad än män. Män drabbas oftare av arbetsplatsolyckor , kvinnor har i större utsträckning besvär och sjukdomar som är arbetsplatsrelaterade.
- Skillnader i bemötande och behandling inom vården.
- Skillnader i psykisk hälsa, olika genusuttryck

Delmål 6:

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet

- Yttersta uttrycket för bristande jämställdhet.
- Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation är ett stor samhällsproblem.
- Fokus på förebyggande arbete och maskulinitetsnormer.
- För att mäns våld mot kvinnor ska upphöra är samverkan mellan och inom olika myndigheter och andra berörda aktörer oerhört viktigt.

Hur gör vi?

Inriktning för Södermanland delmål 1

- Andel aktörer som arbetar aktivt med jämställdhetsintegrering ska öka
- Representationen av kvinnor och män på ledande funktioner ska bli mer jämställd

Tips för arbete med delmål 1

- Ta fram könsuppdelad statistik för att synliggöra könsmönster och maktstrukturer (fördelning av exempelvis representation, insatser, resurser mellan män och kvinnor, pojkar och flickor, mellan äldre och yngre, mellan svenskfödda och utlandsfödda)
- Sträva efter en jämn representation av män och kvinnor i politiskt tillsatta styrelser
- Formulera mål som utgår från identifierade jämställdhetsutmaningar i berörda verksamheter
- Följ upp målen som del i ledning och styrning av verksamheter
- Bevaka och hitta strukturer så att en jämn könsbalans kan uppnås på alla nivåer i beslutsprocesser

Frågor att reflektera över i en intersektionell analys

- Vilka andra aspekter än kön behöver belysas för att insatser inom delmål 1 ska inkludera alla som berörs?
- Vilken kunskap finns om kvinnor och män, flickor och pojkar utifrån ett intersektionellt perspektiv och hur kan kunskapen öka?
- Påverkas kvinnors och mäns möjligheter att vara aktiva samhällsmedborgare utifrån andra aspekter? (etnicitet, religion, klass, ålder, funktionsförmåga, sexuell läggning, annat) På vilket sätt?

Enkät till kommuner och landsting

- Länsstyrelsen har i uppdrag att samordna, stödja och följa upp jämställdhetsarbetet i länet
- 7 kommuner och landstinget har besvarat enkäten
- Både handläggare, kommunchefer och personalchefer har svarat
- Fler kommuner har personer som jobbar med kvinnofridssamordning, än jämställdhetsarbete

Enkät till kommuner och landsting

